

De mens centraal in de energietransitie

Verdeling van lusten en lasten in de energietransitie

1. Zorg dat er iets te verdelen valt – houd de winst lokaal
2. Organiseer het democratisch – iedereen moet mee kunnen doen
3. Vertel het eerlijke verhaal – wind en zon zijn nodig om de opwarming van de aarde tegen te gaan
4. Er valt meer dan € te verdelen – betrokkenheid, inspraak, vertrouwen, eigenaarschap
5. Er zijn veel € te verdelen

Kennismaken

Andres Bauer

- Burger
- Ervaringsdeskundige
- Bestuurder
- Projectleider
- Onderhandelaar
- Antropoloog
- Gespreksleider
- Postbezorger
- Huiskamerbezoeker
- Trainer
- Adviseur

Lokaal eigendom is essentieel !

De passage over 50% lokaal eigendom in het Klimaatakkoord

Om de projecten voor de bouw en exploitatie van hernieuwbaar op land in de energietransitie te laten slagen, gaan in gebieden met mogelijkheden en ambities voor hernieuwbare opwekking, partijen gelijkwaardig samenwerken in de ontwikkeling, bouw en exploitatie. Dit vertaalt zich in evenwichtige eigendomsverdeling in een gebied waarbij gestreefd wordt naar 50% eigendom van de productie van de lokale omgeving (bewoners en bedrijven). Investeren in een zon –en/of windproject is ondernemerschap. Dat vergt ook mee-investeren en risico lopen. Het streven voor de eigendomsverhouding is een algemeen streven voor 2030. Er is lokaal ruimte om hier vanwege lokale project-gerelateerde redenen van af te wijken. Hierbij wordt ook in acht genomen de bijzondere positie van de waterschappen, die zowel lokale ontwikkelaar zijn als decentrale overheid met een verduurzamingsopgave van hun eigen bedrijfsprocessen.

iedereen moet mee kunnen doen

energiecoöperaties als democratische organisator van de
energietransitie

Leudal
ENERGIE

duurzaam en lokaal

burgercoöperaties als ontwikkelaar

- Alle kennis en kapitaal is aanwezig
- Projectleidersopleiding: 20 nieuwe coöperatieve projectleiders
- Limburgs projectbureau
- Landelijk ontwikkelfonds

Voorbeelden van coöperatieve projecten:

1. Coöperatie de Nieuwe Molenaars - windpark Zeewolde – 93 windturbines
2. Coöperaties Deltawind en Zeeuwwind – windpark Krammer – 33 windturbines
3. Coöperatie Betuwewind – Deil en Avri – 14 windturbines bij A15
4. Coöperatie Windpower Nijmegen 4 windturbines
5. Coöperaties Midden-Limburg 12 windturbines

Zeven coöperatieve principes (International Cooperative Alliance VN -- REScoop NL)

1	Open en vrijwillig lidmaatschap	<i>Iedereen kan lid worden</i>
2	Economische participatie van de leden	<i>De leden kunnen investeren in de coöperatie</i>
3	Democratische controle door de leden	<i>De Algemene Ledenvergadering beslist</i>
4	Autonomie en onafhankelijkheid	<i>De coöperatie is alleen van de leden</i>
5	Onderwijs, vorming en informatieverstrekking	<i>De coöperatie steunt kennisontwikkeling</i>
6	Samenwerking tussen coöperaties	<i>Energie Samen / REScoop Limburg energiecoöperaties</i>
7	Betrokkenheid van de gemeenschap	<i>De coöperatie steunt de omgeving</i>

Er valt meer dan € te verdelen

betrokkenheid, inspraak, vertrouwen, eigenaarschap

Windpark Ospeldijk - de coöperatieve methode: we maken burgers eigenaar van het windproject

Wat we **niet** doen...

- vooraf grondposities innemen
- vooraf individuele gesprekken voeren
- vooraf het plan dicht timmeren

Wat we **wel** doen...

- een ruim zoekgebied definiëren (308 ha)
- alle grondeigenaren (45) en bewoners (8) **collectief** uitnodigen
- de coöperatieve methode uitleggen in het zoekgebied:
 - **samen** ondernemen in wind
 - **samen** het plan uitwerken
 - **samen** de verdeelsleutel van grondhuur (+/- € 120.000 pj) tussen grondeigenaren / bewoners / locaties turbine en infrastructuur vaststellen
= socialiseren van de grondvergoedingen

- Dominante mening dat bewoners projectgebied een groot deel moeten krijgen
- Dit staat voor de meerderheid haaks op „eigen belang“

TROUW MAANDAG 24 SEPTEMBER 2018 7

Onbaatzuchtig zijn werkt aanstekelijk

DELEN Is de mens altruïstisch of kiest hij voor zichzelf? Uit nieuw onderzoek blijkt dat groepsdruk cruciaal is.

Joep Engels
REDACTIE WETENSCHAP

Samenwerken zit de mens in het bloed, wijst onderzoek vaak uit. Meer dan welk ander dier delen we

kunnen profiteren van de goed-geefsheid van anderen. Economen zullen voezullen kiezen: dat is immigie. Maar z elkaar te z

Ook de leen niet v om honing onderzoek vier rietje: ze voor zic of konden gedeelde r digd, net a

Nieuwkomers worden net zo altruïstisch of juist zo zelfzuchtig als de rest van de groep

Actueel antropologisch onderzoek onder de Hazda in Tanzania

Current Biology 20/9/2018

er zijn veel € te verdelen met lokaal eigendom

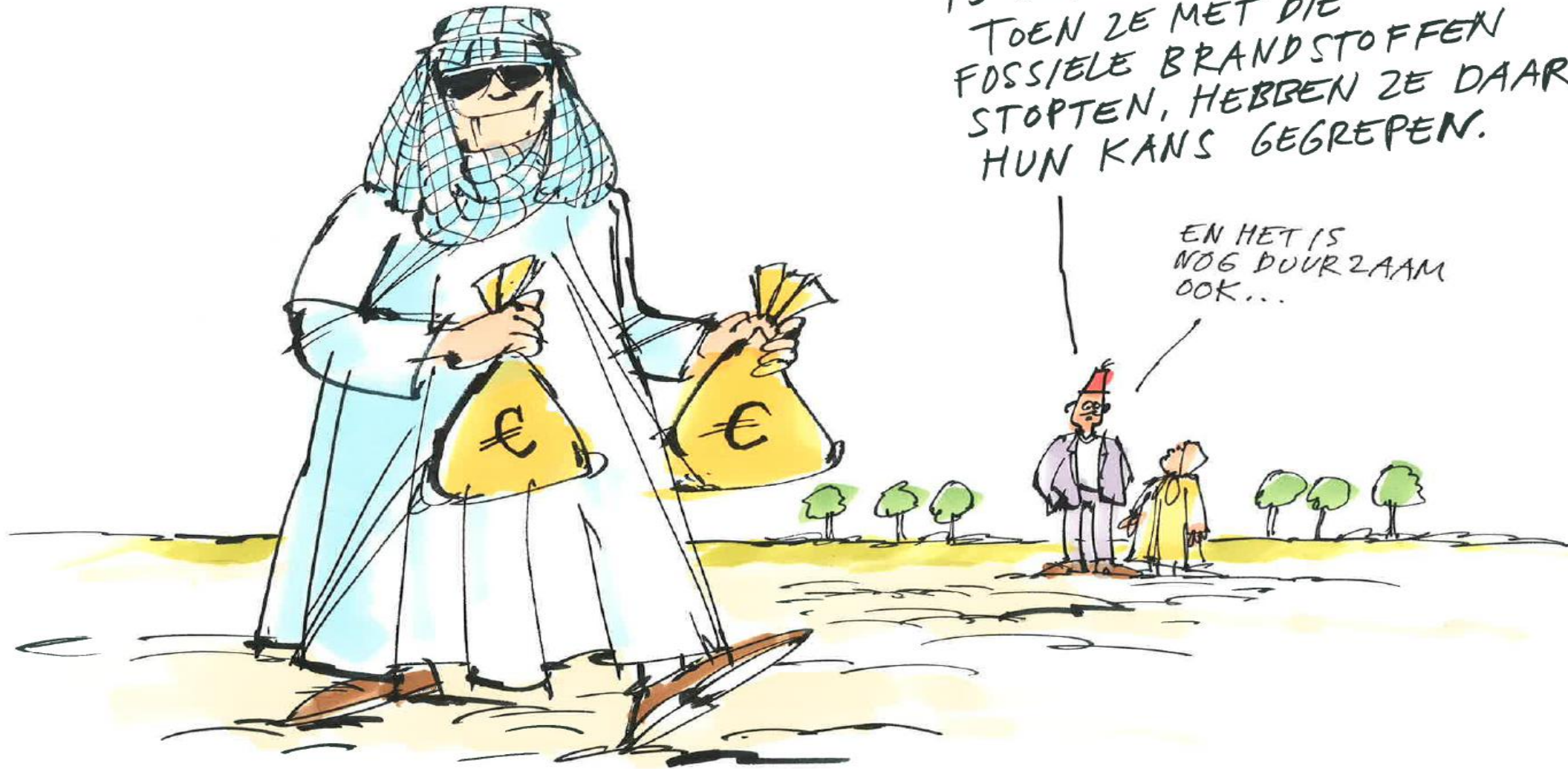

- Grondvergoedingen – eerlijke verdeling in het projectgebied
- Rendement uit eigen vermogen – met zeggenschap!!!
 - 10% - 20% eigen vermogen, € 500.000 - € 1.000.000 = 5% rendement
- Omgevingsfonds
 - € 1.- per MWh geproduceerde groene stroom
- Winst uit onderneming
 - SDE+ garantieprijs € 72.- per MWh = € 100.000.- winst per jaar per turbine
 - Projecten definiëren die gesteund worden uit de winst = gebiedsontwikkeling

KIJK LIEVERD, DAT
IS EEN BETUWESJEIK!
TOEN ZE MET DIE
FOSSIELE BRANDSTOFFEN
STOPTEN, HEBBEN ZE DAAR
HUN KANS GEGREPEN.

EN HET IS
NOG DUURZAAM
OOK...

Beleidskader : voorwaarden voor planologische medewerking

Bepaal de eisen die de gemeente/bevoegd gezag stelt aan medewerking

1. De omgeving heeft een actieve rol bij de ontwikkeling en de exploitatie
2. Het rendement vloeit maximaal terug naar de gemeenschap.
3. Géén grondspeculatie : slecht één plan in een zoekgebied
4. Tenminste 50 % coöperatief ontwikkelen (of streven naar 100% coöperatief)
5. Goede landschappelijke ruimtelijke inpassing

Burgers democratiseren de energietransitie

Dank voor uw aandacht

andres.bauer@zuidenwind.org